

Υπόθεση C-789/23

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

21 Δεκεμβρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Λιθουανία)

Ημερομηνία αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

20 Δεκεμβρίου 2023

Προσφεύγουσα σε πρώτο βαθμό και αναιρεσείουσα:

I. J.

Καθού η προσφυγή σε πρώτο βαθμό και αναιρεσίβλητο:

Registru centras VĮ

[παραλειπόμενα]

**LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS
(ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ)**

ΔΙΑΤΑΞΗ

20 Δεκεμβρίου 2023

[παραλειπόμενα]

Το τμήμα του Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου της Λιθουανίας, υπό διευρυμένη σύνθεση [παραλειπόμενα] [σύνθεση του δικαστηρίου]

εξέτασε, κατά τη συνεδρίαση του δικαστηρίου στο πλαίσιο της γραπτής διαδικασίας αναιρέσεως, τη διοικητική υπόθεση με αντικείμενο την αναίρεση που άσκησε η αναιρεσείουσα I. J., κατά της αποφάσεως του Vilniaus apygardos administracinis teismas (περιφερειακού διοικητικού δικαστηρίου του Βίλνιους, Λιθουανία) της 29ης Ιουνίου 2022, στο πλαίσιο της διοικητικής υποθέσεως που κινήθηκε με την προσφυγή της αναιρεσείουσας, I. J., κατά του αναιρεσίβλητου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, Registru centras (κεντρικού ληξιαρχείου,

Λιθουανία), με αντικείμενο την ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως και την έκδοση διατάξεως για τη διενέργεια συγκεκριμένων πράξεων.

Το δικάζον τμήμα, υπό διευρυμένη σύνθεση,

διαπίστωσε τα ακόλουθα:

I.

- 1 Η υπό κρίση υπόθεση αφορά την ένδικη διαφορά μεταξύ της αναιρεσείουσας, I. J. (στο εξής: αναιρεσείουσα), και του αναιρεσίβλητου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, Registrų centras (κεντρικό ληξιαρχείο) (στο εξής: αναιρεσίβλητο), σχετικά με την απόφαση [παραλειπόμενα] που αφορά τη διανομή περιουσίας (στο εξής: απόφαση) που εξέδωσε το αναιρεσίβλητο στις 9 Μαρτίου 2002, με την οποία απορρίφθηκε η από 15 Φεβρουαρίου 2022 αίτηση της αναιρεσείουσας για καταχώριση στο Vedybų sutarčių registras (μητρώο γαμικών συμφώνων) (στο εξής: μητρώο) του νομικού γεγονότος (διανομής της περιουσίας) που αφορά το νομικό καθεστώς της κοινής περιουσίας των I. J. και C. B.

Νομικό πλαίσιο. Δίκαιο της Ένωσης

- 2 Κατά το άρθρο 21, παράγραφος 1, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ), «[κ]άθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών και με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες και στις διατάξεις που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους».

Νομικό πλαίσιο. Εθνική νομοθεσία

- 3 Ο Vedybų sutarčių registro nuostatai (κανονισμός λειτουργίας του μητρώου γαμικών συμφώνων) (στο εξής: κανονισμός) εγκρίθηκε με το Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimas Nr.1284 «Dėl Vedybų sutarčių registro nuostatų patvirtinimo» (νομοθετικό διάταγμα αριθ. 1284 της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της 13ης Αυγούστου 2002, περί εγκρίσεως του κανονισμού λειτουργίας του μητρώου γαμικών συμφώνων). Η εφαρμοστέα στην υπό κρίση υπόθεση εκδοχή είναι αυτή της 10ης Σεπτεμβρίου 2015, όπως τροποποιήθηκε τελευταία στις 8 Ιουλίου 2020, με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 773 της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Λιθουανίας.
- 4 Ο κανονισμός αποβλέπει στον καθορισμό του σκοπού και του αντικειμένου του μητρώου γαμικών συμφώνων, του διευθυντή και του διαχειριστή του μητρώου και των συναφών δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και λειτουργιών τους και διέπει τη διαχείριση των δεδομένων και των πληροφοριακών στοιχείων του μητρώου (στο εξής: δεδομένα του μητρώου) καθώς και των εγγράφων και/ή των αντιγράφων αυτών που διαβιβάζονται στο μητρώο προς καταχώριση, της αλληλεπίδρασης του μητρώου με τα λοιπά μητρώα, της ασφάλειας των δεδομένων του μητρώου, της γνωστοποίησης και χρήσης των εγγράφων και των δεδομένων του μητρώου και

της χρηματοδότησης, αναδιοργάνωσης και εκκαθάρισης του μητρώου (σημείο 1 του κανονισμού). Σκοπός του μητρώου είναι η καταχώριση του αντικειμένου του μητρώου που αναφέρεται στο σημείο 13 του κανονισμού, η συλλογή, η συγκέντρωση, η επεξεργασία, η συστηματοποίηση, η αποθήκευση και η γνωστοποίηση των δεδομένων του μητρώου και των αντιγράφων των εγγράφων που διαβιβάζονται προς καταχώριση στο μητρώο και η εκτέλεση άλλων εργασιών επεξεργασίας των δεδομένων του μητρώου (σημείο 2 του κανονισμού).

- 5 Διαχειριστής του μητρώου ορίζεται το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου Registrų centras (κεντρικό ληξιαρχείο) (σημείο 8 του κανονισμού).
- 6 Αντικείμενο του μητρώου είναι η καταχώριση των γαμικών συμφώνων (σημείο 13.1 του κανονισμού), των συμφώνων συμβίωσης για τη διανομή της από κοινού αποκτώμενης και χρησιμοποιούμενης περιουσίας μετά τη λύση της συμβίωσης (σημείο 13.2 του κανονισμού) και τα γεγονότα διανομής της περιουσίας όπως αυτά καθορίζονται στον αστικό κώδικα (σημείο 13.3 του κανονισμού).
- 7 Ως πάροχοι των δεδομένων ορίζονται οι συμβολαιογράφοι οι οποίοι επικυρώνουν το γαμικό σύμφωνο, το σύμφωνο συμβίωσης ή το σύμφωνο διανομής της περιουσίας καθώς και τις πράξεις τροποποίησης ή λύσεως των συμφώνων αυτών (σημείο 21.1 του κανονισμού): τα δικαστήρια τα οποία έχουν αποφανθεί περί διανομής της κοινής περιουσίας, περί αποκατάστασης των δικαιωμάτων των πιστωτών ενός ή αμφοτέρων των συζύγων, όταν τα δικαιώματα των πιστωτών αυτών προσβάλλονται από την τροποποίηση ή τη λύση του γαμικού συμφώνου, του συμφώνου συμβίωσης ή του συμφώνου διανομής της περιουσίας (σημείο 21.2 του κανονισμού): τα πρόσωπα που έχουν συνάψει γαμικό σύμφωνο ή σύμφωνο συμβίωσης – μόνο στις περιπτώσεις που απαριθμούνται στο σημείο 68 του κανονισμού (σημείο 21.3 του κανονισμού).
- 8 Ο συμβολαιογράφος που επικύρωσε το σύμφωνο διανομής της περιουσίας ή το δικαστήριο το οποίο εξέδωσε την απόφαση περί διανομής της περιουσίας υποχρεούται, εντός 3 εργάσιμων ημερών από την επικύρωση του συμφώνου ή την τελεσίδικία της απόφασης (ή, σε περίπτωση άσκησης έφεσης ενώπιον δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, μετά την αναπομπή της υποθέσεως στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο), να διαβιβάσει στον διαχειριστή του μητρώου την ανακοίνωση της διανομής της περιουσίας, συνοδευόμενη από ψηφιακό αντίγραφο του επικυρωμένου συμφώνου ή της τελεσίδικης δικαστικής απόφασης. Με την ανακοίνωση του γεγονότος διανομής της περιουσίας ο πάροχος των δεδομένων υποχρεούται να συνυποβάλει τα στοιχεία που αναφέρονται στα σημεία 17.2 έως 17.9 του κανονισμού (σημείο 45 του κανονισμού).
- 9 Γαμικά σύμφωνα ή σύμφωνα συμβίωσης τα οποία έχουν συναφθεί στην αλλοδαπή μπορούν να καταχωριστούν στο μητρώο εφόσον σε αυτά περιέχεται ο προσωπικός αριθμός αναγνώρισης ενός τουλάχιστον από τα συμβαλλόμενα μέρη, όπως προβλέπεται από το Lietuvos Respublikos gyventojų registras (δημοτολόγιο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας) (σημείο 67 της κανονιστικής διάταξης).

- 10 Στην περίπτωση που ένας από τους συζύγους ή συντρόφους επιθυμεί την καταχώριση γαμικού συμφώνου ή συμφώνου συμβίωσης που έχει επικυρωθεί στην αλλοδαπή, την καταχώριση τροποποιήσεων επί των εν λόγω συμφώνων ή την καταχώριση στοιχείων που αφορούν τη λύση των εν λόγω συμφώνων, μπορεί να προσκομίσει στο μητρώο τα προς καταχώριση στοιχεία είτε αυτοπροσώπως είτε δια πληρεξουσίου, ταχυδρομικώς ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τον διαχειριστή του μητρώου (σημείο 68 του κανονισμού).

Κρίσιμα πραγματικά περιστατικά

- 11 Στην υπό κρίση διοικητική [υπόθεση] έχει αποδειχθεί ότι η αναιρεσείουσα (στοιχεία που δεν αποκαλύπτονται) και ο C. B., Ιταλός υπήκοος, συνήψαν γάμο στην πόλη της (στοιχεία που δεν αποκαλύπτονται) (στην Ιταλία). Ο γάμος καταχωρίστηκε στο μητρώο των πιστοποιητικών γάμου του Δήμου της (στοιχεία που δεν αποκαλύπτονται) το 2006. Στο απόσπασμα του πιστοποιητικού γάμου περιλαμβάνεται υποσημείωση στην οποία επισημαίνεται ότι το καθεστώς διανομής της περιουσίας που έχει επιλεγεί από τους συζύγους δηλώνεται στο πιστοποιητικό γάμου.
- 12 Στις 15 Φεβρουαρίου 2022, η αναιρεσείουσα υπέβαλε αίτηση στο αναιρεσίβλητο προκειμένου να καταχωριστεί στο μητρώο γαμικών συμφώνων ένα νομικό γεγονός (η διανομή της περιουσίας) το οποίο αφορά το νομικό καθεστώς της περιουσίας της αναιρεσείουσας και του C. B.
- 13 Κατόπιν εξετάσεως της αιτήσεως της αναιρεσείουσας, το αναιρεσίβλητο εξέδωσε την απόφαση της 9ης Μαρτίου 2022 (στο εξής: απόφαση), η οποία αποτελεί την προσβαλλόμενη απόφαση στην υπό κρίση διοικητική υπόθεση. Με την εν λόγω απόφαση, το αναιρεσίβλητο αρνήθηκε, δυνάμει των σημείων 13, 21, 45, 67 έως 68 του κανονισμού, να καταχωρίσει στο μητρώο ένα νομικό γεγονός (τη διανομή της περιουσίας) το οποίο αφορά το νομικό καθεστώς της περιουσίας της αναιρεσείουσας και του συζύγου της. Επιπλέον, το αναιρεσίβλητο διευκρίνισε ότι το απόσπασμα του πιστοποιητικού γάμου (στοιχεία που δεν αποκαλύπτονται) που προσκόμισε η αναιρεσείουσα θα μπορούσε να καταχωριστεί στο μητρώο ως γαμικό σύμφωνο εφόσον η αναιρεσείουσα προσκόμιζε και μια προσθήκη (προσάρτημα) στο πιστοποιητικό γάμου, επικυρωμένη από συμβολαιογράφο ή οποιονδήποτε άλλον αρμόδιο αξιωματούχο στην Ιταλία, στην οποία θα αναγραφόταν ο προσωπικός αριθμός αναγνώρισης ενός τουλάχιστον από τα συμβαλλόμενα στο γαμικό σύμφωνο μέρη, όπως προβλέπεται από το δημοτολόγιο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας. Επιπλέον, το αναιρεσίβλητο επισήμανε ότι τα φυσικά πρόσωπα δεν μπορούν να ενεργούν ως πάροχοι δεδομένων για τον σκοπό καταχωρίσεως των γεγονότων διανομής της περιουσίας στο μητρώο και, ως εκ τούτου, η διανομή της περιουσίας δεν μπορεί να καταχωριστεί με βάση την αίτηση της αναιρεσείουσας.
- 14 Η αναιρεσείουσα έχει καταθέσει στη δικογραφία ένα αντίγραφο μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το οποίο συνάγεται με βεβαιότητα ότι υπέβαλε

αίτηση στο ληξιαρχείο της (στοιχεία που δεν αποκαλύπτονται) προκειμένου να της χορηγηθεί αντίγραφο του πιστοποιητικού γάμου στο οποίο θα περιλαμβάνεται ο προσωπικός αριθμός αναγνώρισής της όπως αυτός αναγράφεται στο δελτίο ταυτότητάς της. Ωστόσο, το ληξιαρχείο της (στοιχεία που δεν αποκαλύπτονται) αρνήθηκε να προβεί στην έκδοση του εν λόγω αντιγράφου, επισημαίνοντας ότι δεν μπορούσε να προσθέσει τον λιθουανικό προσωπικό αριθμό αναγνώρισης στο πιστοποιητικό γάμου, καθόσον αδυνατεί να ταυτοποιήσει το συγκεκριμένο στοιχείο. Η αναιρεσείουσα προσκόμισε επίσης βεβαίωση εκδοθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 2021 από τον L. B., συμβολαιογράφο της (στοιχεία που δεν αποκαλύπτονται) (επαρχία Savona, Ιταλία), στην οποία ο εν λόγω συμβολαιογράφος δηλώνει ότι, δυνάμει του άρθρου 162, παράγραφος 2, του ιταλικού αστικού κώδικα, η επιλογή του καθεστώτος διανομής της περιουσίας των συζύγων μπορεί να δηλωθεί και στη ληξιαρχική πράξη γάμου.

- 15 Δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα διαφωνεί με την απόφαση του αναιρεσίβλητου, άσκησε προσφυγή ενώπιον του περιφερειακού διοικητικού δικαστηρίου του Βίλνιους, το οποίο, με την απόφαση που εξέδωσε στις 29 Ιουνίου 2022, απέρριψε την προσφυγή ως αβάσιμη. Στην απόφασή του, το περιφερειακό διοικητικό δικαστήριο επισημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι το σημείο 67 του κανονισμού καθορίζει κατά τρόπο σαφή τις προϋποθέσεις καταχωρίσεως των γαμικών συμφώνων ή των συμφώνων συμβίωσης που συνάπτονται στην αλλοδαπή. Κατά την άποψη του περιφερειακού διοικητικού δικαστηρίου του Βίλνιους, εφόσον διαπιστώθηκε ότι στο γαμικό σύμφωνο ή στο σύμφωνο συμβίωσης δεν περιλαμβάνεται ο προσωπικός αριθμός αναγνώρισης ενός τουλάχιστον από τα συμβαλλόμενα μέρη, όπως προβλέπεται από το δημοτολόγιο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, το αναιρεσίβλητο δεν είχε απλώς το δικαίωμα αλλά ήταν υποχρεωμένο να απορρίψει την αίτηση της αναιρεσείουσας.
- 16 Η αναιρεσείουσα άσκησε αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως του περιφερειακού διοικητικού δικαστηρίου του Βίλνιους ενώπιον του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου της Λιθουανίας.

Το δικάζον τμήμα, υπό διευρυμένη σύνθεση,

αποφασίζει ως ακολούθως:

II.

- 17 Η αναιρεσείουσα υπέβαλε αίτηση στο αναιρεσίβλητο προκειμένου να καταχωριστεί στο μητρώο γαμικών συμφώνων ένα νομικό γεγονός (η διανομή της περιουσίας), το οποίο αφορά το νομικό καθεστώς της περιουσίας των I. J. και C. B.
- 18 Κατά την εφαρμοστέα στην υπό κρίση υπόθεση εκδοχή του κανονισμού, στο μητρώο γαμικών συμφώνων καταχωρίζονται τα ακόλουθα: 1) γαμικά σύμφωνα, 2) σύμφωνα συμβίωσης με αντικείμενο τη διανομή της από κοινού αποκτώμενης και χρησιμοποιούμενης περιουσίας μετά τη λύση της συμβίωσης, 3) τα γεγονότα διανομής της περιουσίας όπως αυτά καθορίζονται στον αστικό κώδικα. Στο

πλαίσιο αυτό, ως γαμικό σύμφωνο λογίζεται η μεταξύ των συζύγων συμφωνία που καθορίζει τα περιουσιακά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά τη διάρκεια του γάμου καθώς και μετά το διαζύγιο ή τη διάσταση. Συναφώς, ως διανομή της περιουσίας λογίζεται η συμφωνία μεταξύ των συμβαλλομένων μερών ή η δικαστική απόφαση με την οποία διανέμεται η κοινή περιουσία [παραλειπόμενα].

- 19 Το κεφάλαιο IV του κανονισμού διέπει τις καταχωρίσεις των πράξεων που αποτελούν το αντικείμενο του μητρώου. Από τα διαλαμβανόμενα στα σημεία 21 και 68 του κανονισμού συνάγεται ένας νομικός κανόνας κατά τον οποίο τα φυσικά πρόσωπα έχουν το δικαίωμα υποβολής αιτήσεων στον διαχειριστή του μητρώου γαμικών συμφώνων, υπό την ιδιότητα του παρόχου δεδομένων, αποκλειστικά και μόνο για την καταχώριση γαμικού συμφώνου ή συμφώνου συμβίωσης που έχει επικυρωθεί στην αλλοδαπή, για την καταχώριση τροποποιητικών πράξεων στα εν λόγω σύμφωνα ή για την καταχώριση της λύσεως των συμφώνων αυτών. Με άλλα λόγια, ο κανόνας που θεσπίζεται δεν απονέμει στην αναιρεσείουσα το δικαίωμα υποβολής αίτησης στο αναιρεσίβλητο για την καταχώριση της διανομής της περιουσίας, η οποία αποτελεί αντικείμενο του μητρώου όπως αναφέρεται στο σημείο 13.3 του κανονισμού. Από το περιεχόμενο του σημείου 21 του κανονισμού προκύπτει ότι ως πάροχοι δεδομένων για την καταχώριση της διανομής της περιουσίας στο μητρώο ενεργούν μόνο οι συμβολαιογράφοι οι οποίοι διαθέτουν επικυρωμένες συμφωνίες διανομής της περιουσίας και πράξεις τροποποίησης ή λύσης των συμφώνων αυτών (σημείο 21.1 του κανονισμού) και τα δικαστήρια τα οποία έχουν εκδώσει τις αποφάσεις που απαριθμούνται στο σημείο 21.2 του κανονισμού.
- 20 Από τα επιχειρήματα που προβάλλονται με την αίτηση αναιρέσεως της αναιρεσείουσας, τα οποία καθορίζουν το αντικείμενο της υπό κρίση υποθέσεως [για παράδειγμα, ότι με τη σύναψη του γάμου οι σύζυγοι προέβησαν σε μια *de jure* και *de facto* δήλωση αντίστοιχη προς την έννοια του γαμικού συμφώνου, η οποία καταχωρίστηκε στο ληξιαρχείο της (στοιχεία που δεν αποκαλύπτονται) (στην Ιταλία) ή ότι η σχετική καταχώριση της ληξιαρχικής πράξης γάμου συνιστά, στην πραγματικότητα, γαμικό σύμφωνο, καθόσον τα μέρη συμφωνούν επί του εγγράφου αυτού ως προς το νομικό καθεστώς της συζυγικής περιουσίας], το δικάζον τμήμα συνάγει ότι η αναιρεσείουσα επιδιώκει πράγματι να επιτύχει την καταχώριση του γαμικού συμφώνου στο μητρώο, το οποίο, ακολουθώντας, θα καθορίσει την έκταση των περιουσιακών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συζύγων. Λαμβανομένου υπόψη ότι ο γάμος της αναιρεσείουσας συνήφθη στην αλλοδαπή και ότι η ληξιαρχική πράξη γάμου περιέχει πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το νομικό καθεστώς διανομής της περιουσίας που έχει επιλεγεί από τους συζύγους, η νομική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η αναιρεσείουσα μπορεί να συγκριθεί με αυτήν που προβλέπεται από το σημείο 68 του κανονισμού, δηλαδή την περίπτωση κατά την οποία ο ένας από τους συζύγους επιθυμεί την καταχώριση γαμικού συμφώνου που έχει επικυρωθεί στην αλλοδαπή.

- 21 Όσον αφορά την καταχώριση στο μητρώο γαμικών συμφώνων ή συμφώνων συμβιώσεως που έχουν συναφθεί στην αλλοδαπή, το σημείο 67 του κανονισμού περιλαμβάνει μια ρητή και κατηγορηματική πρόβλεψη: το γαμικό σύμφωνο ή το σύμφωνο συμβιώσεως πρέπει να περιέχει τον προσωπικό αριθμό αναγνώρισης ενός τουλάχιστον από τα συμβαλλόμενα μέρη, όπως προβλέπεται από το δημοτολόγιο της Λιθουανίας. Συναφώς, είναι κρίσιμο να υπογραμμισθεί ότι ο διαχειριστής του μητρώου, ως φορέας της δημόσιας διοίκησης, ενεργεί αποκλειστικά και μόνο εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων που του απονέμονται εκ του νόμου και δεν έχει εκ του νόμου το δικαίωμα να συλλέγει αυτεπαγγέλτως δεδομένα και αποδεικτικά στοιχεία τα οποία επιβεβαιώνουν τη συνδρομή ή απουσία συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών. Συνεπώς, μολονότι ο διαχειριστής του μητρώου δεσμεύεται ως φορέας δημόσιας διοικήσεως από την καθολικώς αποδεκτή αρχή της χρηστής διοίκησης, δεν έχει το δικαίωμα να λάβει αυτοτελή απόφαση σχετικά με τη συνδρομή οποιωνδήποτε πραγματικών περιστατικών ή να προβεί στην αξιολόγησή τους, καθόσον η υποχρέωσή του περιορίζεται στο να επιβεβαιώσει εάν τα προσκομισθέντα έγγραφα συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας. Κατά συνέπεια, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, το αναιρεσίβλητο είναι υποχρεωμένο να αρνηθεί την καταχώριση του απόσπασματος της ληξιαρχικής πράξεως γάμου που προσκομίστηκε από την αναιρεσείουσα ως γαμικό σύμφωνο, καθόσον το έγγραφο που προσκομίστηκε δεν συμμορφώνεται προς τις προϋποθέσεις που θέτει το σημείο 67 του κανονισμού, δηλαδή δεν περιέχει τον προσωπικό αριθμό αναγνώρισης ενός τουλάχιστον από τα συμβαλλόμενα μέρη, όπως προβλέπεται από το δημοτολόγιο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας.
- 22 Από την άλλη μεριά, η αναιρεσείουσα συνήψε γάμο σε ένα άλλο κράτος μέλος της Ένωσης, την Ιταλική Δημοκρατία. Κατά την ισχύουσα σε εκείνο το κράτος μέλος νομοθεσία, στη ληξιαρχική πράξη γάμου μπορεί να περιλαμβάνεται και το καθεστώς που έχουν επιλέξει οι σύζυγοι ως προς τη συζυγική περιουσία. Από το απόσπασμα της ληξιαρχικής πράξεως γάμου μεταξύ της αναιρεσείουσας και του συζύγου της προκύπτει ότι στο έγγραφο αυτό δεν αναγράφονται οι προσωπικοί αριθμοί αναγνώρισης για την ταυτοποίηση των ενδιαφερομένων προσώπων. Επιπλέον, η αρμόδια αρχή της Ιταλικής Δημοκρατίας αρνήθηκε να προσθέσει τα συγκεκριμένα πληροφοριακά στοιχεία ταυτοποίησης στο απόσπασμα της ληξιαρχικής πράξεως γάμου ακόμη και μετά από την ειδική προς τούτο αίτηση που υποβλήθηκε από την αναιρεσείουσα.
- 23 Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι τα σχετικά με τον γάμο της αναιρεσείουσας στοιχεία, τα οποία είχαν καταχωριστεί στην Ιταλική Δημοκρατία, καταχωρίστηκαν και στο ληξιαρχείο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας και το γεγονός ότι στο απόσπασμα της ληξιαρχικής πράξεως γάμου δεν αναγράφεται ο προσωπικός αριθμός αναγνώρισης της αναιρεσείουσας δεν θεωρήθηκε ότι αποτελεί εμπόδιο συναφώς. Στο πλαίσιο αυτό, το δικάζον τμήμα παρατηρεί ότι η νομοθεσία επί του ζητήματος της καταχωρίσεως γάμων που έχουν ήδη καταχωριστεί προηγουμένως στην αλλοδαπή, η οποία έχει εφαρμογή *ratione temporis* στην υπό κρίση διοικητική υπόθεση, δεν θέτει, στην πραγματικότητα, καμία υποχρεωτική προϋπόθεση ότι στο προς καταχώριση προσκομιζόμενο

έγγραφο, το οποίο έχει εκδοθεί από αλλοδαπή αρχή και πιστοποιεί την καταχώριση του γάμου, πρέπει να αναγράφεται ο προσωπικός αριθμός αναγνώρισης ενός τουλάχιστον από τους συζύγους που έχουν συνάψει τον επίμαχο γάμο, όπως προβλέπεται από το δημοτολόγιο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, η απαίτηση αυτή ισχύει για την καταχώριση στο μητρώο των γαμικών συμφώνων που έχουν συναφθεί στην αλλοδαπή.

- 24 Υπ' αυτές τις περιστάσεις, κατά την άποψη του δικάζοντος τμήματος, η περίπτωση της υπό κρίση διοικητικής υποθέσεως μπορεί, καταρχήν, να εξεταστεί δυνάμει του άρθρου 21 ΣΛΕΕ. Η διάταξη του άρθρου 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, η οποία έχει άμεσο αποτέλεσμα, εγγυάται σε κάθε πολίτη της Ένωσης το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών (απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2002, *Baumbast και R*, C-413/99, EU:C:2002:493, σκέψη 94). Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το άρθρο 21 ΣΛΕΕ δεν κατοχυρώνει απλώς το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών αλλά επίσης απαγορεύει γενικώς τις δυσμενείς διακρίσεις λόγω ιθαγενείας (απόφαση της 8ης Ιουνίου 2017, *Freitag*, C-541/15, EU:C:2017:432, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), το δικάζον τμήμα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι παρέλκει η εξέταση του επίμαχου ζητήματος δυνάμει του άρθρου 18 ΣΛΕΕ, το οποίο ορίζει ότι, εντός του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεών τους, απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας.
- 25 Καταρχάς, επιβάλλεται να επισημανθεί ότι η νομική κατάσταση στην οποία βρίσκεται η αναιρεσείουσα καθορίζεται από τις συνέπειες της ιδιότητάς της ως πολίτη της Ένωσης ο οποίος άσκησε το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας: η αναιρεσείουσα ζητεί να καταχωριστεί στη Δημοκρατία της Λιθουανίας το γαμικό σύμφωνο που συνήψε κατά την καταχώριση του γάμου της σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά συνέπεια, η υπό εξέταση ένδικη διαφορά δεν αφορά μια αμιγώς εσωτερική κατάσταση η οποία εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης. Μεταξύ των περιπτώσεων που εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης περιλαμβάνονται, ιδίως, οι συνδεδεμένες με την άσκηση των θεμελιωδών ελευθεριών που κατοχυρώνονται στη Συνθήκη και, ιδίως, με την άσκηση της ελευθερίας κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών την οποία κατοχυρώνει το άρθρο 21 ΣΛΕΕ (απόφαση της 12ης Μαΐου 2011, *Runevič-Vardyn και Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, σκέψη 62 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 26 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οι πολίτες της Ένωσης πρέπει να έχουν σε όλα τα κράτη μέλη την ίδια νομική μεταχείριση με αυτήν της οποίας τυγχάνουν οι ευρισκόμενοι στην ίδια κατάσταση πολίτες αυτών των κρατών και, ως εκ τούτου, δεν θα ήταν σύμφωνο με το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας να μπορούν να υποστούν στο κράτος μέλος του οποίου έχουν την ιθαγένεια λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση από αυτή της οποίας θα ετύγχαναν αν δεν είχαν κάνει χρήση των διευκολύνσεων που παρέχει η Συνθήκη στον τομέα της

ελεύθερης κυκλοφορίας (προαναφερθείσα απόφαση Runevič-Vardyn και Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, σκέψη 67). Το Δικαστήριο έχει επίσης αποφανθεί με σαφήνεια ότι εθνική ρύθμιση η οποία περιάγει σε δυσμενή θέση ορισμένους ημεδαπούς για τον λόγο και μόνον ότι άσκησαν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε άλλο κράτος μέλος συνιστά περιορισμό των ελευθεριών που διασφαλίζει σε κάθε πολίτη της Ένωσης το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Συγκεκριμένα, οι διευκολύνσεις που παρέχει η Συνθήκη στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της Ένωσης δεν θα μπορούσαν να αναπτύξουν πλήρως τα αποτελέσματά τους αν υπήρχε ενδεχόμενο να αποτραπεί ο υπήκοος κράτους μέλους από τη χρήση τους εξαιτίας των κωλυμάτων που τίθενται στη διαμονή του σε άλλο κράτος μέλος λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως του κράτους καταγωγής του, που τον αντιμετωπίζει δυσμενώς επειδή ακριβώς επωφελήθηκε των διευκολύνσεων αυτών (απόφαση της 26ης Μαΐου 2016, Kohll και Kohll-Schlesser, C-300/15, EU:C:2016:361, σκέψεις 42 έως 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Συνεπώς, όπως προκύπτει με σαφήνεια από τη νομολογία του Δικαστηρίου, πολίτης κράτους μέλους ο οποίος άσκησε, ως πολίτης της Ένωσης, το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος καταγωγής του μπορεί να επικαλεσθεί τα δικαιώματα που σχετίζονται με την ιδιότητα αυτή, ιδίως τα προβλεπόμενα από το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, και έναντι του κράτους μέλους καταγωγής του, αν τούτο είναι αναγκαίο (διάταξη της 24ης Ιουνίου 2022, Rzecznik Praw Obywatelskich, C-2/21, EU:C:2022:502, σκέψη 36).

- 27 Υπό το πρίσμα της προαναφερθείσας νομολογίας του Δικαστηρίου, το δικάζον τμήμα διατηρεί αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον οι κανόνες που θεσπίζει ο κανονισμός μπορεί να θεωρηθεί ότι δύνανται να θίξουν, δηλαδή να περιορίσουν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 21 ΣΛΕΕ.
- 28 Το δικάζον τμήμα επισημαίνει ότι η Δημοκρατία της Λιθουανίας δεν συμμετέχει στην ενισχυμένη συνεργασία δυνάμει της αποφάσεως (ΕΕ) 2016/954 του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2016, για την έγκριση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων για τις περιουσιακές σχέσεις των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/1103 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2016, για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε ζητήματα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων [παραλειπόμενα] [επαναλαμβανόμενες πληροφορίες] δεν έχει εφαρμογή στη Δημοκρατία της Λιθουανίας.
- 29 Κατά συνέπεια, εφόσον δεν υφίσταται ρύθμιση της Ένωσης για το υπό εξέταση ζήτημα, εναπόκειται στην εσωτερική έννομη τάξη της Δημοκρατίας της Λιθουανίας να ρυθμίσει τις διαδικασίες που προβλέπει το εθνικό δίκαιο για τη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων τα οποία οι πολίτες έλκουν από το

δίκαιο της Ένωσης, εφόσον, αφενός, αυτές οι διαδικασίες δεν είναι λιγότερο ευνοϊκές από εκείνες που αφορούν δικαιώματα αντλούμενα από την εσωτερική έννομη τάξη (αρχή της ισοδυναμίας) και, αφετέρου, δεν καθιστούν πρακτικώς αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που απονέμει η έννομη τάξη της Ένωσης (αρχή της αποτελεσματικότητας) (βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 8ης Ιουνίου 2017, Freitag, C-541/15, EU:C:2017:432, και της 3ης Ιουλίου 2014, Kamino International Logistics και Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 και C-130/13, EU:C:2014:2041 [παραλειπόμενα]).

- 30 Συναφώς, πρέπει καταρχάς να επισημανθεί ότι, κατά τα διαλαμβανόμενα στον κανονισμό, η απαίτηση να αναγράφεται στο γαμικό σύμφωνο ο προσωπικός αριθμός αναγνώρισης ενός τουλάχιστον από τα συμβαλλόμενα σε αυτό μέρη, όπως προβλέπεται από το δημοτολόγιο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, έχει εφαρμογή μόνο στις περιπτώσεις γαμικών συμφώνων που έχουν συναφθεί στην αλλοδαπή. Συνεπώς, η προαναφερθείσα υποχρέωση δεν προβλέπεται ρητώς από τον κανονισμό για τα γαμικά σύμφωνα που συνάπτονται στη Δημοκρατία της Λιθουανίας.
- 31 Από την άλλη μεριά, μπορεί ευλόγως να συναχθεί ότι η διαφορετική προσέγγιση όσον αφορά την απαίτηση αναγραφής του προσωπικού αριθμού αναγνώρισεως στο γαμικό σύμφωνο οφείλεται στον κανόνα ότι τα συναπτόμενα στη Δημοκρατία της Λιθουανίας γαμικά σύμφωνα αποστέλλονται προς καταχώριση στο μητρώο μόνο από συμβολαιογράφους οι οποίοι έχουν ήδη επικυρώσει τα οικεία σύμφωνα (σημείο 21.1 της κανονιστικής διάταξης), ενώ τα φυσικά πρόσωπα δεν έχουν δικαίωμα να διαβιβάσουν τέτοιου είδους στοιχεία. Με άλλα λόγια, ο κανόνας αυτός υποδηλώνει ότι όταν συνάπτεται στη Δημοκρατία της Λιθουανίας ένα γαμικό σύμφωνο με βάση τη συμβολαιογραφική διαδικασία (και τα στοιχεία επί των συμφώνων αυτών υποβάλλονται προς καταχώριση στο μητρώο από τους συμβολαιογράφους), είναι εγγυημένη η ακριβής ταυτοποίηση των προσώπων που έχουν συνάψει τα εν λόγω σύμφωνα. Ωστόσο, σε περιπτώσεις γαμικών συμφώνων που έχουν συναφθεί στην αλλοδαπή, τα προς καταχώριση στο μητρώο στοιχεία υποβάλλονται από τα φυσικά πρόσωπα που έχουν συνάψει τα εν λόγω σύμφωνα. Ως εκ τούτου, λαμβανομένου υπόψη, μεταξύ άλλων, του εξαιρετικά περιορισμένου χαρακτήρα των εξουσιών που έχει στη διάθεσή του ο διαχειριστής του μητρώου (σημείο 21 της παρούσας διατάξεως), πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απαίτηση ακριβούς ταυτοποίησης των προσώπων που συνήψαν το εκάστοτε επίμαχο γαμικό σύμφωνο δεν έχει απλώς αδιαμφισβήτητη σημασία αλλά είναι και θεμελιωδώς απαραίτητη για το δημόσιο συμφέρον.
- 32 Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι ο κανονισμός δεν προβλέπει οποιαδήποτε άλλη εναλλακτική λύση όσον αφορά την ταυτοποίηση των συμβαλλομένων μερών σε γαμικό σύμφωνο που έχει συναφθεί στην αλλοδαπή. Συνεπώς, σε περίπτωση συνάψεως γαμικού συμφώνου στην αλλοδαπή όπου οι προσωπικοί αριθμοί αναγνώρισεως δεν χρησιμοποιούνται για τη σύναψη των λόγω συμφώνων, η απαίτηση που προβλέπεται από το σημείο 67 της κανονιστικής διατάξεως απαγορεύει ευθέως την καταχώριση του σχετικού συμφώνου στο μητρώο. Κατά συνέπεια, εφόσον από τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού δεν

είναι δυνατόν να ληφθεί μια προσθήκη (προσάρτημα) στο σύμφωνο, στην οποία θα περιλαμβάνεται ο προσωπικός αριθμός αναγνώρισεως ενός τουλάχιστον από τα μέρη που συνήψαν το γαμικό σύμφωνο, τα πρόσωπα που συνήψαν το γαμικό σύμφωνο στη χώρα αυτή θα πρέπει να αποταθούν σε συμβολαιογράφο στη Δημοκρατία της Λιθουανίας προκειμένου να συνάψουν νέο γαμικό σύμφωνο και να ζητήσουν την καταχώρισή του στο μητρώο. Με άλλα λόγια, η επίμαχη κατάσταση είτε θα συνεπάγεται αυξημένα κόστη (χρηματοοικονομικά, χρονικά, κ.λπ.) για τον πολίτη της Ένωσης λόγω της διπλής διοικητικής διαδικασίας (σε μια ξένη χώρα στην οποία δεν χρησιμοποιούνται οι προσωπικοί αριθμοί αναγνώρισης και ακολούθως και στη Δημοκρατία της Λιθουανίας) για τη σύναψη του γαμικού συμφώνου, είτε θα οδηγήσει στη συνετή και λογική απόφαση να αποφευχθεί η σύναψη γαμικού συμφώνου στην αλλοδαπή λόγω αυτών των ανεπιθύμητων συνεπειών.

- 33 Στο πλαίσιο αυτό, το δικάζον τμήμα επιθυμεί να τονίσει ότι το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας εγγυάται τη δυνατότητα του πολίτη της Ένωσης να μεταβαίνει προσωρινώς σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος καταγωγής του με σκοπό την εργασία, τις σπουδές ή την ψυχαγωγία. Όμως, το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει και το δικαίωμα του πολίτη της Ένωσης να εγκατασταθεί σε άλλο κράτος μέλος για αόριστο χρονικό διάστημα και να οργανώσει εκεί τη ζωή του (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα H. Saugmandsgaard Øe της 11ης Φεβρουαρίου 2021, στην υπόθεση A (Δημόσια υγειονομική περίθαλψη), C-535/19, EU:C:2021:114, σημείο 146)]. Υπ' αυτές τις περιστάσεις, το δικάζον τμήμα διατηρεί αμφιβολίες ως προς το εάν η επίμαχη νομοθεσία δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα για τους πολίτες της Ένωσης όσον αφορά την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας που τους απονέμει το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, το δικάζον τμήμα ζητεί να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική νομοθετική ρύθμιση κατά την οποία γαμικά σύμφωνα που έχουν συναφθεί σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης μπορούν να μην καταχωρίζονται στο μητρώο γαμικών συμφώνων εάν σε αυτά δεν περιλαμβάνεται ο προσωπικός αριθμός αναγνώρισης ενός τουλάχιστον από τα συμβαλλόμενα μέρη, όπως προβλέπεται από το δημοτολόγιο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, όταν, σε περιπτώσεις όπως αυτή της υπό κρίση υποθέσεως, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο συνήφθη το γαμικό σύμφωνο αρνούνται να χορηγήσουν απόσπασμα του εν λόγω συμφώνου στο οποίο να έχουν συμπληρωθεί τα κρίσιμα προσωπικά στοιχεία ταυτοποίησης.

III.

- 34 [παραλειπόμενα] [υποχρέωση υποβολής αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ]
- 35 Υπ' αυτές τις περιστάσεις, προκειμένου να αρθούν οι αμφιβολίες που ανέκυψαν ως προς την ερμηνεία και την εφαρμογή των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που είναι κρίσιμες για τις επίμαχες έννομες σχέσεις στην υπό κρίση ένδικη διαφορά, είναι σκόπιμο να ζητηθεί από το Δικαστήριο η ερμηνεία του άρθρου 21,

παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Η απάντηση στο ερώτημα που παρατίθεται στο διατακτικό της παρούσας διατάξεως είναι καίρια για την υπό κρίση υπόθεση, καθόσον θα καταστήσει δυνατή, διαφυλάσσοντας παράλληλα την υπεροχή του δικαίου της Ένωσης, την έκδοση ρητής και κατηγορηματικής αποφάσεως ως προς τις εφαρμοστέες προϋποθέσεις στην υπό κρίση υπόθεση για την καταχώριση στο σχετικό μητρώο γαμικών συμφώνων, γαμικού συμφώνου που συνήφθη στην αλλοδαπή αλλά και θα επιτρέψει να διασφαλιστεί η ομοιομορφία στην εθνική νομολογία.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω εκτιμήσεων [παραλειπόμενα] [παραπομπή σε διατάξεις του δικονομικού δικαίου], το δικάζον τμήμα

διατάσσει τα ακόλουθα:

[παραλειπόμενα] [τυποποιημένη δικονομική διατύπωση]

Να υποβληθεί στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 21, παράγραφος 1, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση κατά την οποία γαμικό σύμφωνο το οποίο έχει συναφθεί σε άλλο κράτος μέλος της Ένωσης δεν μπορεί να καταχωριστεί στο μητρώο γαμικών συμφώνων, εάν στο σύμφωνο αυτό δεν αναγράφεται ο προσωπικός αριθμός αναγνώρισης ενός τουλάχιστον από τα συμβαλλόμενα σε αυτό μέρη, όπως προβλέπεται από το δημοτολόγιο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, όταν, σε περιπτώσεις όπως αυτή της υπό κρίση υποθέσεως, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο συνήφθη το γαμικό σύμφωνο αρνούνται να χορηγήσουν απόσπασμα του εν λόγω συμφώνου συμπληρωμένο με τα κρίσιμα προσωπικά στοιχεία ταυτοποίησης;»

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[τυποποιημένη δικονομική διατύπωση και σύνθεση του δικαστηρίου]